

Čína – říše středu

velmoc 22. století

- Postavení svět. velmoci dáno hospodářskou silou (také rozlohou a počtem obyv.)
- **Historie:** starověký stát (Marco Polo) – Říše středu – císařství. Konec císařství r. 1949 – komunistický režim. Období maoismu – vůdce Mao-ce-tung (ztráta osobních svobod, izolace země). Hospodářství zaostalé. Uvolnění trhu – 80. léta – povoleno svobodně obchodovat, vlastnit majetek, zahraniční investice → rozvoj hosp.
- **Velké zdroje ner. surovin** → průmysl hutnický (výroba železa a oceli), chemický, tradiční textilní (výroba hedvábí) a výroba porcelánu
- **Zemědělství** – zaměstnává hodně lidí, život. úroveň na venkově nižší. Soběstačnost v produkci potravin. Severovýchod – pšenice, cukrovka, brambory, na jihu – rýže, cukrová třtina, bavlník, čaj, sója, tabák. Chov drůbeže, prasat – východ, západ – pastevectví (ovce)
- **Obyvatelstvo** – problém vysokého přírůstku (spotřeba potravin, místa ve školách, zdrav. zařízeních). ½ obyvatel žije na venkově – zemědělství, nižší živ. úroveň. 30 milionových měst - **Šanghaj**, **Peking** – hl. město, **Hongkong** – od r. 1997 součást Číny, finanční a obchodní centrum V. Asie – vyšší výdělků a živ. úroveň
- **Tibet** – duchovní vůdce dalajláma (žije v exilu v Indii), snahy získat nezávislost Tibetu. Palác dalajlámy je ve Lhase. Tibeťané vyznávají buddhismus.
- **Čínská kuchyně:** tradiční suroviny - maso, rýže, zelenina, tofu, houby, nudle a rýže, mořské plody. Nestandardní suroviny - psí, kočičí nebo hadí maso, žáby, hmyz všeho druhu.